The Astrology podcast. Youtube-csatorna, @TheAstrologyPodcast

Az utóbbi néhány évben vált világossá számomra, hogy amit asztrológiaként ismerek, egy modern elképzelésekkel sokszorosan terhelt diszciplína. Nem a női magazinok semmitmondó napi „előrejelzéseire" gondolok, hanem egészen színvonalasnak tartott, hagyományos szemléletű asztrológusokra, akik közül sokan ugyancsak nem ismernek és követnek alapvető tradicionális technikákat és megközelítéseket. Nagyjából harminc évvel ezelőtt (1993) indult útjára a *Project Hindsight* nevű kezdeményezés, melynek keretében görög, latin és arab nyelvű tradicionális asztrológiai szövegeket fordítottak le angolra olyan tudósok, akik a nyelv kitűnő ismeretén túl e terület szakértői. Ebből következően újra elérhetővé váltak az asztrológia bizonyos szinten máig továbbélő hagyományából kivesző ismeretek, melynek nyomán a szigorúan tradicionális asztrológia új virágzásnak indult.

E kutatói kör következő generációjának kiemelkedő asztrológusa Chris Brennan (sz. 1984), aki 2017-ben egy rendkívül alapos, vaskos könyvvel (698 oldal) tette le a névjegyét, melyben a hellenisztikus asztrológia átfogó bemutatására vállalkozik (*Hellenistic astrology. The study of fate and fortune*). Ugyanebben az évben újraindította azóta is aktív Youtube-csatornáját, ahol a tradicionális asztrológia elméletének és gyakorlatának különféle területeit tárgyalja általában két-három beszélgetőtársával, olykor kitekintve a hagyományos és a modern asztrológia viszonyára, vagy olyan kapcsolódó izgalmas témákra, mint a mágia vagy a hermetika. Foglalkozik asztrológiatörténettel, neves asztrológusok és könyvek bemutatásával, bolygóprincípiumok mitikus hátterével, keleti asztrológiával, de a bulvárasztrológia színvonalát jóval meghaladó éves és havi előrejelzéseket is készít (előrejelzés helyett talán jobb lenne úgy fogalmazni, hogy bizonyos tendenciák és minőségek megnyilvánulásának valószínűségét ismerteti).

Brennan kitűnő szakember, ritka magyarázó erővel és alapossággal képes értésünkre adni akár egészen bonyolult megközelítéseket. Racionális alkat, ami kimondottan fontos tulajdonság egy olyan területen, ahol félkész tudásuk réseit „megérzésekkel" betöltő orákulumparódiák sokasága garázdálkodik. Külön dicsérendő a szigorúan hagyományos felfogások iránti elkötelezettsége, ami egészen különös annak fényében, hogy az élet más területein egy alapvetően modern, liberális szemléletű emberről van szó. Munkásságának köszönhetően egyre nagyobb azok száma, akik visszatértek az originális asztrológia műveléséhez (már amennyire megvalósítható ilyesmi ókori szövegek revitalizálása alapján). A témában világszinten kiemelkedő csatorna nemcsak az elméleti szinten érdeklődőknek ajánlott, hanem azok számára is, akik minőségi előrelépést szeretnének tenni a szorosan vett asztrológiai gyakorlatban. *(gj)*

Ian A. Baker: *Tibetan yoga. Principles and practices.* London, 2019, Thames & Hudson. 292 oldal

Az indiai jóga létéről nagyjából mindenki tud. Még ha a legtöbben egzotikus nyújtógyakorlatként, cicanadrágos nők kedvelt hobbijaként is tekintenek rá. A tibeti jógáról viszont azok közül is kevesen hallottak, akiket komolyabban foglalkoztat a téma. A népszerűség hiánya bizonyos szempontból hasznára van, mert megóvja olyan torzulásoktól, amiknek az indiai jóga áldozatául esett Nyugaton. Ez a védelem mindaddig tartani fogja magát, amíg a téma olyanok értő interpretációiban jut el a szélesebb közönséghez, mint Ian A. Baker. A tehetséges hegymászóból magát tudóssá és buddhista gyakorlóvá továbbképző szerző a tibeti gyógyászatról és az 5. dalai láma templomának falfestményeiről készült nagyszerű összeállításait követően a tibeti jógáról is megjelentetett egy albumot (ezek mellett van még egy könyve, ami Tibet titkos centrumainak rituális felkereséséről szól). A csodás illusztrációkkal ellátott kiadvány szövege a tibeti jóga számos ágazatát bemutatja. Szó esik többek közt a *cálung trulkhor*ról, ami határozott testmozdulatok és légzésgyakorlatok sajátos kombinációit jelenti, a *tummó*ról, ami a benső hőérzetet alakítja át transzcendens gyönyörré, vagy a *tögál*ról, mely során a gyakorlók mozdulatlan testtartások segítségével tesznek szert sajátos fénytapasztalatokra. Mindezt

anélkül teszi, hogy egy pillanatra is elkalandozna a lényegtől, ami meglepett, tekintve, hogy olyan kiadványról van szó, melyben a képek dominálnak, így könnyen járhatna együtt a metafizikai üzenet háttérbe szorulásával. Kitér a gyakorlatok pozitív fizikai–lelki hatásaira is, de nem győzi elégszer hangsúlyozni, hogy ezek a metafizikai eredethez való visszajutást, illetve az ennek útjában álló akadályok eloszlatását célozzák meg. A testtartásokat, testmozdulatokat figyelemreméltó tradicionális ábrázolásokon és kortárs jógikról készült fotókon keresztül ismerteti. A szerző időnként kikacsint a mai idegtudomány buddhista tanokkal összecsengő felfedezései irányába, de ez szerencsére nem hat túlzónak vagy erőltetettnek. Baker egy, a témával kapcsolatos tanulmánya hamarosan magyarul is megjelenik a Sursum Kiadó gondozásában. *(gj)*

Eurázsia Központ. Honlap, Youtube-csatorna, fb-oldal és folyóirat. https://eurasiacenter.hu

Ez nem ajánló, inkább egy rövid kritika. Nagyapámtól és édesapámtól gyakran hallottam a mondást, hogy *„a vantól nem kell félni"*. Mindig berzenkedtem ellene, mert úgy éreztem, igenis van olyan *„van"*, ami nem jó. Félni nem szabad tőle ugyan, de van és mégsem jó. Fogalmam nem volt róla, hogy az említett mondás egy vicc része, amely így hangzik: *„A vantól nem kell félni. A cigány [a roma] is ezt mondta, pedig neki tripperje volt."* Egyáltalán nem szeretnék ízléstelen lenni, mégis gyermekkori ellenállásom jut eszembe: van olyan *„van"*, ami jobb volt korábban, mielőtt még alig volt.

Hogy miért? Eleink jelentős része számára az eurázsianizmus, az indoeurópaiság, a turanizmus vagy az orientalizmus komoly dolog volt, akkor is, ha nem ismerték ezeket a kifejezéseket és fogalmakat (még kevésbé a közöttük lévő különbségeket). Ám a keleti eredet különféle formáiról nagyon is tudtak, a magyarság jelentékeny része igenelte és hangsúlyozta, hogy mindenféle kereszténységellenesség, nyugatellenesség, meg törökkollaboráció nélkül tudatosítani kell a keleti gyökereinket.

Mármost az itt vizsgált honlapon, csatornán és fb-oldalon nem találjuk ezt az alapvető fontosságú „magyar dolgot". Amit látunk, az valamiféle szupermodernitás, konferenciák és számítógépes prezentációk dominanciája, jópofizás és megnyerőség (már akinek). Az eurázsiai gondolat teljesen gyakorlati és gazdasági szintre való lesüllyesztése, pragmatizmus. Közös princípiumok nélküli, merőben gazdasági, diplomáciai és külpolitikai „gesztusok" sokasága. Elképesztően antispirituális stílusban és mondandóval.

Hol jön itt szóba a közös indoeurópai jelleg? Vagy az indoárjaságot *okkal* kiegészítő turanizmus? Még az *Eurázsiai Szemle* folyóiratban sem! Nem lehet véletlen, hogy az eurázsianizmus gondolatának megelőző (Mackinder) vagy „klasszikus" (Trubeckoj, Szavickij, Leontyev, Gumiljov) megfogalmazóit teljesen figyelmen kívül hagyják a nyomtatott periodikában is. *(az)*

Dűne. Második rész. Rend. Denis Villeneuve. 2024. 2 óra 46 perc

A *Dűne II.* egy határozottan férfias film. Nemcsak történetében, hanem vizualitásában és hangzásvilágában is. Itt a látvány és a zene nem öncélú, hanem egy bennünk lakó ősi erő előmozdítója. Monumentális tájak és űrhajók, messiást követő hömpölygő tömeg, torkaszakadtából üvöltő nézőkkel csordultig megtelt gigantikus stadion, égig érő sziklatömböket torpedózó rakéták, nagy hatalmú boszorkányt elnémító mágikus kiáltás, dörmögő kántálás, mely istenek haragját idézi meg. Fensőbbség, erő, hatalom. A moziból kijövet észleli az ember igazán, mit hiányol annyira a többi filmből. Paul Atreides, vagy ahogy hívei nevezik, Muad'Dib jön, lát és győz. Hatalma van. Nem mondvacsinált hatalma, mint a mai demokrata politikusoknak. Muad'Dib hatalma elvarázsol és megrészegít, megrettent és végtelen tiszteletet ébreszt. Amikor Paul a bukás kockázatát felvállalva kikiáltja a fremen vezetők feletti abszolút fensőbbségét, fölzendül az ég és beleremeg a föld. Láttunk már filmekben hatalomra jutást, de olyat még nem igazán, ahol szinte kézzel tapintható valami az ősi királyok szakrális erejéből. Ennek fényében az itt-ott felbukkanó kisebb dramaturgiai hiányosságokat és a modern feminista megszégyenítő Chani folyamatos hisztizését is hajlandó vagyok megbocsátani a filmnek. *(gj)*